

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3183/2022
02.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминка Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Илија Жарковић, адвокат из ..., против туженог Института за кардиоваскуларне болести Војводине из Сремске Каменице, чији је пуномоћник Никола Стеванић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1800/22 од 11.05.2022. године, у седници одржаној 02.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1800/22 од 11.05.2022. године, тако што се одбија жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1722/21 од 01.03.2022. године, а захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка се **ОДБИЈА**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженој накнади ревизијске трошкове у износу од 18.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1722/21 од 01.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле да се обавезе тужени да јој за период од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године, исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада, регреса за коришћење годишњег одмора и обрачунате законске затезне камате, износе ближе одређене овим ставом изреке, а тужилца је ослобођена обавезе плаћања судских такси. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 41.980,00 динара, са затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1800/22 од 11.05.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је обавезан тужени да тужилци за период од 01.04.2018. године до 31.03.2021. године, исплати на име накнаде трошкова за исхрану у току рада, регреса за коришћење годишњег одмора и обрачунате законске затезне камате износе ближе одређене овим ставом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка, тако што је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 41.980,00 динара, са каматом, а обавезан тужени да тужилци накнади трошкове парничног

поступка у износу од 53.000,00 динара, са каматом. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20) и нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је у спорном периоду била запослена код туженог на пословима одржавања хигијене. Тужени јој је обрачунавао и исплаћивао плату тако што је основицу, коју утврђује Влада Републике Србије, множио са коефицијентом радног места тужиље, који је износио 6,83, након чега је вршио корекцију и обрачунату плату уколико је било потребно допуњавао до износа минималне зараде. На обрачунским листама плате за тужиљу нису исказиване накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора као посебне ставке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредаба Закона о платама у државним органима и јавним службама, одбио тужбени захтев тужиље.

Другостепени суд је преиначио такву одлуку и усвојио тужбени захтев, сматрајући да тужиљи у спорном периоду нису исплаћиване накнаде на име трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, с обзиром на то да када се коефицијент тужиље помножи са ценом рада, плата није одговарала ни висини минималне зараде, из чега произлази да у коефицијенту за обрачун плате тужиљи нису биле садржане предметне накнаде.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиље.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног касационог суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1, између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног

закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Посебни колективни уговори за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе из 2015. године и 2019. године, који су били у примени у спорном периоду нису предвиђали, нити прописивали право запослених на накнаду наведених трошкова.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а у контексту наведених одредби, Врховни касациони суд налази да је тужиљи износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијенту према којем је тужиљи исплаћивана плата, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема право на накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, обрачунатом према параметрима најповољнијих критеријума у упоредним важећим колективним уговорима у РС (делатност путне привреде, за јавна комунална и друга јавна предузећа).

Такође, имајући у виду да није уговорено право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде у овој установи на запослене се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужиљу у исплатним листама не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како је то утврдио другостепени суд, нити подразумева да део коефицијента тужиље поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног касационог суда, тужиља нема право на тражене накнаде, јер јој је тужени плату обрачунавао и исплаћивао у складу са утврђеним коефицијентом, због чега је побијана пресуда преиначена, а првостепена пресуда потврђена.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужени је успео у ревизијском поступку, те је тужиља обавезана да му накнади ове трошкове у износу од 18.000,00 динара, за састав ревизије, према Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12...37/21), применом члана 165. став 2. ЗПП. Туженом нису досуђени трошкови судских такси, јер је тужиља ослобођења плаћања истих у овом спору.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**